

LabkoNet-palvelu tukee St1:n logistiikkaa

Vesa Tompuri

St1 ja Labkotec ovat tehneet jo runsaan kymmenen vuoden ajan tiivistä yhteistyötä. Yli 600 jakeluasemaa nykyään hallinnoiva St1 käyttää LabkoNet-palvelua, mikä auttaa optimoimaan polttoainejakelun ja reagoimaan heti kaikkiin odottamattomiin, logistisessa ketjussa ilmeneviin tilanteisiin.

Johtavien polttoainejakelijoiden harvalukuiseen joukkoon nopeasti nousseen St1:n toiminta poikkeaa rohkeudessaan myönteisellä tavalla valtavirrasta. Nollasta aloittanut yhtiö on kasvanut yritysostoin ja pyrkinyt jo varhain edistämään uusiutuvaan energiaan perustuvaa polttoainetuotantoa ja -jakelua.

Aivan aluksi yhtiön tuotteet perustuivat pelkästään fossiilisiin polttoaineisiin. Vuodesta 2007 alkaen St1 on valmistanut autoihin polttoainetta jäte-etanolista. Vuonna 2007 St1 osti Esson jakelutoiminnan Suomessa, vuonna 2010 oli vuorossa Shell. Liikevaihdon kasvun myötä yhtiö on ryhtynyt investoimaan myös uusiutuvan energian tuotantoon, erityisesti tuulivoimalahankkeisiin.

– Yhteistyömme Labkotecin kanssa on paljon vanhempaa perua kuin nämä laajasti julkisuudessa tunnetut toimintamme laajennukset. Haimme aikanaan yhteistyökumppania, joka meidän laillamme on valmis tekemään asioita tarvittaessa totutusta poikkeavalla tavalla. Labkotec valikoitui kumppaniksi osaamisensa

ja asiakaslähtöisyytensä ansiosta, kertoo St1:n myyntijohtaja Mikko Reinekari.

Reinekari korostaa sitä, ettei pelkkä anturitekniinen osaaminen riitä.

– Se on toki edellytys, mutta lisäksi tarvitsimme teknologisen konseptin jatkojalostusta omiin tarpeisiimme.

Jatkojalostus merkitsi ja merkitsee sitä, että antureilla tehtävä pinnanmittaus perimmältään palvelee asiakkaan logistiikan optimointia. Tämä idean toteutus on jatkuvasti kehittynyt niin, että jakelu toimii optimaalisesti ja kustannuksia säästyy.

Selainpohjainen ratkaisu

Anturitekniikan ja pinnankorkeusmittausten hallinta on Labkotecissä perusosaamista, jonka päälle yhtiön on ollut otollista rakentaa asiakaita mahdollisimman hyvin hyödyttäviä palveluja. St1-yhteistyö on tästä hyvä esimerkki.

Huoltoasemien polttoainesäiliöiden mittauk-

sisssa yleisimmin käytetyt pintamittausturrit ovat joko magnetostriktiivisia tai kapasitiivisia. Molemmilla tekniikoilla saavutetaan mittauksiin riittävä inventointitarkkuus. Labkotec pystyy tarjoamaan asiakkailleen nämä molemmat vaihtoehdot.

– Huoltoasemilla nykyisin käyttämämme perustekniikka on ollut käytössä kymmenkunta vuotta. Pinnankorkeuden lisäksi anturien avulla mitataan polttoaineen lämpötilaa ja varmistetaan, ettei polttonesteen sekaan ole päässyt vettä, kertoo erikoissovellusten asiantuntija Markku Mikkola Labkotecista.

Säiliöiden pohjalla on yleensä vähäinen määrä kondenssivettä. Tästä ei yleensä ole haittaa, koska normaalitilanteessa vesi ei päädy polttoaineen jakelujärjestelmään ja sitä kautta asiakkaalle. Jos kondenssiveden määrä kasvaa liian suureksi tai säiliöön pääsee muuta kautta vettä hälytysrajan ylittävä määrä, järjestelmä reagoi siihen välittömästi. Oleellinen etu Labkotecin järjestelmässä on se, että tämä ja muut hälytystiedot välittyvät Labkonet-

St1:n myyntijohtaja Mikko Reinekari korostaa avoimen selainjärjestelmän ja reaaliaikaisen raportoinnin merkitystä. – Kun polttoainesäiliöistä kulkeutuva mittaustieto on heti kaikkien tietoa tarvitsevien käytettävissä, logistiikka ja asiakaspalvelu kaiken kaikkiaan pelaa.

palvelun ansiosta reaaliajassa kaikille Labkonet-järjestelmään liitetyille tiedon tarvisjoille.

– Järjestelmän avoimuus on aivan keskeinen etu. Säästyy valtavasti kommunikoinnin vaivaa, kun kaikki saavat saman tiedon yhtäaikaan ja automaattisesti. Erityinen lisäarvo tästä on jakelulogistiikkaa suunnitteleville ja toteuttaville, siis kuljetusliikkeille, Reinekari toteaa.

Koko järjestelmä on periaatteeltaan yksinkertainen. Polttoainesäiliössä olevien anturien mittaustieto välittyy jakelupisteeseen asennettuun älykkääseen Labcom 800 -yksikköön, joka puolestaan on linkitetty LabkoNet-palvelimeen ja sitä kautta osoitteelliseen, asiakas-kohtaiseen selaimen. Tiedonsiirto voi asiakkaan mieltymysten mukaan tapahtua gsm-, gprs- tai ethernet-verkon välityksellä.

Tuleviin haasteisiin hyvät lähtökoupat
Hyväksi havaittu anturiteknologia on hyvä pohja kehittää asiakas-kohtaisesti 'kustomoituja' palveluja jatkossakin. Muun muassa polttoaineteknologian muutoksiin vastaami-

nen merkitsee jonkin verran muutoksia myös mittausten kalibrointiin, erityisesti polttoaineen lämpötilan mittaamiseen. Tämä johtuu siitä, että biopolttoaineiden tiheys ja näin ollen myös lämpölaajenemisominaisuudet poikkeavat fossiilista.

St1 on laatinut omat liiketoimintaennusteensa sen varaan, että biopolttoaineiden osuus kasvaa nykyisestä merkittävästi vuoteen 2020 mennessä.

– Osuuden kasvu on EU-tasoinen velvoite, joka tulee muuttamaan voimakkaasti sekä polttoaineen jakelua että autokantaa. Ilman muuta tämä vaikuttaa myös yhteistyökumppaneilta tarvitsemiimme palveluihin, Reinekari toteaa.

Reinekari korostaa aktiivisen tuotekehityksen keskeistä roolia haettaessa uusia polttoainevaihtoehtoja. St1 valmistaa nykyisin jäte-etanolista polttoainetta 17 miljoonaa litraa vuodessa. Tavoitteena on nostaa vuosituotanto 300 miljoonaan litraan vuoteen 2020 mennessä.

– Etanolin lisäksi haemme jatkuvasti myös muita uusiutuvaan energiaan ja materiaalien kierrätykseen perustuvia polttoaineratkaisuja, hän toteaa.

Huomion kiinnittäminen ympäristönsuojeluun on St1:n arvojen mukaista, mutta se on välttämätöntä myös tiukentuneiden ympäristömääräysten johdosta. Määräykset ovat vaikuttaneet viime vuosina voimakkaasti uusien huoltoasemien rakentamiseen. Yksi esimerkiksi tästä on se, että säiliöiden alapuolinen välitila on nykyisin oltava monitoroitu mahdollisten vuotojen varalta – riippumatta siitä, sijaitseeko huoltamo pohjavesialueella vai ei.

– Myös tämä on tärkeä haaste teknisiä järjestelmiä toimittaville yhteistyökumppaneille. On tärkeää, että erilaiset, eri tarkoituksia palvelevat järjestelmät ovat yhteensopivia. Sekä miellettyillä että varsinkin kylmäsäemillä on yhä tärkeämpää, että järjestelmät ovat mahdollisimman yhdistettävissä samaan kokonaisuuteen, Mikko Reinekari sanoo. □